

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Bedrijventerrein Lorentz-Oost te Harderwijk

28 oktober 2002

1193-89

ISBN 90-421-1075-9
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. OORDEEL OVER HET MER	2
2.1 Algemeen.....	2
2.2 Toelichting op het oordeel	3
3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER MET AANBEVELINGEN VOOR DE BESLUITVORMING.....	3
3.1.1 Beoordeling van de gekozen locatie in relatie tot de omgeving	3
3.1.2 Vaststelling van de gevolgen van geluidemissies.....	4
3.1.3 Vaststelling van de soortenbescherming.....	4
3.1.4 Mogelijkheden van recycling van afvalwater.....	4
3.1.5 Evaluatieprogramma.....	4
4. AANBEVELINGEN VOOR VERBETERING IN TOEKOMSTIGE MER'EN .5	5

1. INLEIDING

De gemeente Harderwijk heeft het voornemen het regionaal bedrijventerrein Lorentz-Oost in te richten ten noordoosten van de stad Harderwijk en oostelijk van het bestaande bedrijventerrein Lorentz. Het zal circa 40 hectare netto uitgeefbaar terrein omvatten, hetgeen overeenkomt met circa 60 hectare bruto terrein (inclusief interne ontsluiting, groenzones, waterberging, etc.). Ten behoeve van het bestemmingsplan voor het gebied Lorentz-Oost wordt op vrijwillige basis een milieueffectrapportage (m.e.r.) procedure doorlopen.

Bij brief van 2 september 2002¹ heeft de gemeente Harderwijk de Commissie voor de milieueffectrapportage in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 5 september 2002 ter inzage gelegd².

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

- informatie bevat over een essentiële tekortkoming in het MER, waarvoor de Commissie adviseert een aanvulling op het MER op te stellen alvorens de besluitvorming doorgang kan vinden;
- informatie bevat over de inhoud van het MER die van belang is voor de besluitvorming en waarover zij een aanbeveling doet in het advies;

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁵, zoals vastgesteld op 21 februari 2002;
- op eventuele onjuistheden⁶;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁷.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over de vaststelling van het bestemmingsplan Lorentz-Oost door de gemeenteraad van Harderwijk. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies

---

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁴ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

⁵ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁶ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁷ Wm, artikel 7.10

tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

De Commissie heeft bij toetsing aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen tussentijds een essentiële tekortkoming geconstateerd, die zij essentieel achtte voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming. Daarom heeft de Commissie aan de initiatiefnemer om extra informatie gevraagd. Deze informatie is nog voor het einde van de toetsings termijn op 16 september 2002 aan de Commissie ter beschikking gesteld en vervolgens bij de beoordeling betrokken. De Commissie beveelt aan om dit stuk ten spoedigste openbaar te maken doch uiterlijk bij de standpuntbepaling over het bestemmingsplan Lorentz-Oost.

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat **in het MER inclusief de opgestelde Aanvulling voldoende informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming** over het bestemmingsplan Lorentz-Oost.

Het MER geeft een behoorlijk goede beschrijving van de voorgenomen activiteit, van de alternatieven en van de effecten daarvan op het milieu. De alternatieven zijn goed gedocumenteerd beschreven en uitgewerkt. Het MER is prettig leesbaar, compact en overzichtelijk opgezet, alleen het kaartmateriaal laat soms te wensen over. Zo ontbreekt soms een duidelijke en/of leesbare legenda en ontbreekt een kaart van de in het studiegebied gelegen gebieden die speciale bescherming genieten (Vogel- en Habitatrictlijngebieden, (Provinciale) Ecologische Hoofd Structuur en de Categorie B gebieden uit het streekplan Gelderland). Het MER is voorzien van een samenvatting, die voldoende informatie bevat en als zelfstandig document leesbaar is.

Op één onderdeel ontbrak aanvankelijk in het MER de essentiële informatie. Het betrof:

- de te verwachten emissies naar de lucht door bedrijfsmatige activiteiten en het goederen- en personenverkeer, alsmede de gevolgen hiervan voor de luchtkwaliteit.

De Aanvulling voorziet voor een belangrijk deel in de benodigde informatie. Paragraaf 2.2. geeft hierop een toelichting.

De Commissie constateert dat de informatie van het MER goed doorwerkt in het voorontwerp bestemmingsplan Lorentz-Oost doordat het voorkeursalternatief uitgaat van het meest milieuvriendelijke alternatief (mma). Op een enkel onderdeel wordt gefundeerd van het mma afgeweken. De informatie in het MER en het voorontwerp bestemmingsplan is niet altijd consistent, waarbij soms in het bestemmingsplan meer informatie aanwezig is dan in het MER.

2.2 Toelichting op het oordeel

In het MER ontbrak informatie met betrekking tot de te verwachten emissies naar de lucht door bedrijfsmatige activiteiten en het goederen- en personenverkeer, alsmede de gevolgen hiervan voor de luchtkwaliteit. In de Aanvulling geeft de initiatiefnemer het volgende aan:

'Tijdens de realisatie van het RBT Lorentz-Oost zullen bij de vergunningverlening zonodig emissie-eisen worden gesteld aan bedrijven overeenkomstig de NeR. Daarnaast dient bij vergunningverlening een beoordeling te worden uitgevoerd omtrent inpasbaarheid van het bedrijf op grond van vigerende luchtkwaliteitseisen. Om het toelaten van bedrijven op het RBT te beoordelen wordt aanbevolen een beheersmodel te ontwikkelen'.

Hiermee worden afdoende waarborgen gegeven om de luchtkwaliteit aan de wettelijke eisen te laten voldoen. De heersende achtergrondniveaus zoals vermeld in de Aanvulling leiden tot de conclusie, dat ten gevolge van het verkeer ook geen grenswaarden zullen worden overschreden.

3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER MET AANBEVELINGEN VOOR DE BESLUITVORMING

De in dit hoofdstuk geconstateerde tekortkomingen zijn niet als essentieel aangemerkt. Het betreft hier tekortkomingen op de volgende punten:

- de beoordeling van de gekozen locatie in relatie tot de omgeving
- de vaststelling van de gevolgen van geluidemissies;
- de vaststelling van de soortenbescherming;
- de informatie over de mogelijkheden van recycling van afvalwater.

De commissie volstaat ermee om voor deze punten een aanbeveling te doen.

3.1.1 Beoordeling van de gekozen locatie in relatie tot de omgeving

Bij de beschrijving van de (omgeving van de) locatie wordt niet ingegaan op het gebied Glindweg, ten westen van de Newtonweg. In de richtlijnen is gevraagd naar de impact van een Raad van State uitspraak over het bestemmingsplan Glindweg⁸. Bij de beschrijving van het gemeentelijk beleid wordt verwezen naar het Landschapsplan van de gemeente. In het MER worden de consequenties van deze nota voor het gebied Lorentz-Oost niet beschreven, ofschoon in het MER is aangegeven dat de natuur en landschapswaarde van de locatie Lorentz-Oost hoger zijn dan die van de Eendehouderijen.

| De Commissie beveelt aan bij de besluitvorming over het bestemmingsplan Lorentz-Oost de consequenties van de uitspraak van de Raad van State over de Glindweg te behandelen, evenals de consequenties van het gemeentelijke Landschapsplan voor het gebied waar Lorentz-Oost is gepland.

---

⁸ Deze constatering is ook gedaan door de Gezamenlijke Natuurbeschermingswerkgroep VBW/KNNV (zie inspraakreactie nr. 1, bijlage 4).

3.1.2 Vaststelling van de gevolgen van geluidemissies

De geluidbelasting door industriële activiteiten en verkeer is in het MER niet gecumuleerd weergegeven waardoor geen beeld ontstaat van de totale geluidbelasting. De Commissie verwacht overigens dat de gecumuleerde geluidbelasting van industriële activiteiten en verkeer geen aanleiding zullen geven tot geluidhinder.

‡ De Commissie beveelt aan bij de besluitvorming over het bestemmingsplan Lorentz-Oost te onderbouwen dat de cumulatie van geluid van industriële activiteiten en verkeer niet zal resulteren in geluidhinder.

3.1.3 Vaststelling van de soortenbescherming

In het studiegebied komen plant- en diersoorten voor die beschermd worden op grond van de Flora- en Faunawet. In het MER wordt geen aandacht gegeven aan de verplichtingen voor soortenbescherming die voortvloeien uit deze wet.

‡ De Commissie beveelt aan bij de besluitvorming over het bestemmingsplan Lorentz-Oost te beoordelen of de voorgenomen activiteit zal leiden tot in de Flora- en Faunawet genoemde verboden gedragingen. Indien dat het geval is, zal er een ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en Faunawet moeten worden aangevraagd. Aangegeven moet worden op grond van welke argumenten de initiatiefnemer meent om voor een ontheffing in aanmerking te komen.

3.1.4 Mogelijkheden van recycling van afvalwater

Het MER bevat geen informatie over mogelijkheden voor het recyclen van afvalwater.

‡ De Commissie beveelt aan bij de besluitvorming over het bestemmingsplan Lorentz-Oost aandacht te besteden aan de mogelijkheden voor het recyclen van afvalwater.

3.1.5 Evaluatieprogramma

In het MER wordt een aanzet gegeven voor een monitoringsprogramma.

‡ De Commissie beveelt aan, naast de reeds in het MER genoemde aspecten, ook de volgende aspecten op te nemen in het monitoringsprogramma:

- de verkeersintensiteiten (met name op de N302 en de Newtonweg);
- de luchtkwaliteit en de bijdrage van de emissies van bedrijfsmatige activiteiten en het goederen- en personenverkeer daaraan.

4. AANBEVELINGEN VOOR VERBETERING IN TOEKOMSTIGE MER'EN

De keuze tussen de locaties Eendenhouderijen, Horst en Lorentz-Oost heeft plaatsgevonden op basis van steeds wisselende criteria. De tabellen 2.1 en 2.2 in het MER, met daarin de vergelijking tussen de verschillende locaties, zijn moeilijk naast elkaar te interpreteren. De argumentatie voor de verschillen in scores van de diverse criteria is beperkt en niet overall correct en navolgbaar. Als voorbeeld kan genoemd worden de beoordeling in tabel 2.2 van het criterium 'flexibiliteit lange termijn (doorgroeipotentie)', waarbij Lorentz-Oost een + scoort, terwijl elders in het MER staat (blz. 67) dat voor deze locatie niet wordt uitgegaan van doorgroeimogelijkheden.